2012. július 4., szerda • LXX. évfolyam • 155/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Orbán csomagja nem élénkít, csak megtartja a munkahelyeket

- A VOSZ főtitkára hasznosnak tartja az áfacsapda elleni javaslatot.
- A minimálbér emelését készíti elő a tehercsökkentés? **Az ügy →4**

A FÖLDRE A PARKETTRŐL ÉRKEZETT GUBA GERGŐ

Arcok →20

Felsőoktatás Alkotmányellenes a hallgatói szerződésekről szóló rendelet

Nem köt a rög

Nem hallgattak – diáktüntetés 2011. november 27-én FOTÓ: M. SCHMIDT JÁNOS

Ónody-Molnár Dóra

Megsemmisítette az Alkotmánybíróság a hallgatói szerződéseket szabályozó kormányrendeletet, amely ellen a Hallgatói Hálózat korábban hevesen tiltakozott. A testület technikai okból minősítette alkotmányellenesnek a jogszabályt, ugyanakkor rendkívül éles tartalmi észrevételeket is megfogalmazott.

Az AB az alapvető jogok biztosának indítványára kezdte vizsgálni a köznyelvben röghöz kötés néven elhíresült szerződésekről szóló kormányrendeletet. A tegnap kihirdetett határozat szerint „a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény alkotmányellenesen adott felhatalmazást a kormánynak arra, hogy rendeletben határozza meg az állami ösztöndíjas hallgatókkal kötendő hallgatói szerződés lényeges tartalmát”. *Hoffmann Rózsa* oktatási államtitkár januárban, nem sokkal a felvételi jelentkezés határideje előtt hirdette ki a most megsemmisített rendeletet, amely szerint annak a hallgatónak, akit az állam részben vagy teljesen mentesít a tandíj alól, a diploma megszerzése után húsz éven belül a képzési idejének kétszeresét Magyarországon kell „ledolgoznia”, máskülönben a képzési költségeket vissza kell fizetnie.

Az AB azért minősítette alkotmányellenesnek a szabályozást, mert a kormány arról alacsonyabb rendű jogszabályban rendelkezett, noha a rendelet tartalma „közvetlen hatással van az érintett hallgatók felsőoktatásban való részvételéhez fűződő jogára, és a felsőoktatás állami támogatásának is lényeges elemét jelenti”. Az AB kifejtette, hogy a „hazai munkaviszonyra kötelezés közvetlenül érinti a foglalkozás szabad megválasztásához fűződő jogot, ideértve a munkavállalók szabad mozgásához való jogot is”. A testület ezeket a tartalmi elemeket azért hozta fel, hogy megindokolja, miért kell magasabb rendű jogszabályban, azaz törvényben intézkedni minderről.

Szakértők úgy értelmezték e döntést lapunknak, hogy az valójában nem a röghöz kötés alkotmányellenességét minősíti.

Kérdés, hogy az indoklásban elrejtett tartalmi kifogásokról miként vélekedik az oktatásirányítás. Sokatmondó ezzel kapcsolatban az a minisztériumi közlemény, amely szerint „a kormány tiszteletben tartja az Alkotmánybíróság döntését, mely szerint nem rendeletben, hanem törvényben szükséges szabályozni a hallgatói szerződés tartalmát”. Akármit gondol is persze a kormányzat a döntésről, azzal mindenképpen szembe kell néznie, hogy a röghöz kötéstől való félelem miatt számos fiatal vagy nem is adta be jelentkezési lapját, vagy államilag finanszírozott helyre nem mert pályázni. A tavalyi évhez képest idén 32 ezerrel csökkent a felsőoktatásba jelentkezők száma, egy korosztályt tehát súlyos és ma már jóvátehetetlen hátrányok értek a felsőoktatás drasztikus átalakítása miatt.

Megkeresésünkre *Szabó Máté* ombudsman úgy reagált: addig nem nyilatkozik a döntésről, amíg nem ismeri a részletes indoklást. Alkotmánybírósági beadványában egyébként arra is kitért, hogy a szabályozás nincs összhangban az uniós előírásokkal sem. Bár az indokolás szerint ezt a bírák is látják, de a mostani döntés során ezzel nem foglalkoztak. Ha a kormány úgy reagálna, hogy ugyanezt a szabályozást immár törvénybe iktatja, akkor az ombudsmannak kell döntenie, hogy lépjen-e, forduljon-e újabb beadvánnyal az Alkotmánybírósághoz.

Jelenleg sem rendelet, sem törvény nem szabályoz, a leendő gólyák viszont két hónap múlva megkezdik tanulmányaikat. Az bizonyos, hogy ha a tartalmi elemeket nem módosítják, akkor Brüsszel is léphet az ügyben: a röghöz kötés ugyanis uniós alapjogot sért, a személyek szabad áramlását korlátozza.

ÖTÖDIK HASÁB

A válasz

Az Egyesült Államok kongresszusának ötven tagja a közelmúltban levélben kérte Orbán Viktort, hogy lépjen fel a gyűlöletkeltés minden formájával – különösen a Jobbik antiszemita, rasszista és homofób megnyilvánulásaival – szemben. Orbán most válaszolt. A magyar miniszterelnök mindenekelőtt ismét példát mutat szerénységből, ezért csak vázlatosan utal rá, hogy az általa vezetett politikai közösség milyen eredményeket ért el abban a harcban, amelyet szabadságunk visszaszerzése óta szüntelen folytat az emberi méltóságért. (A sikerekről a washingtoni nagykövetség szívesen szolgál részletekkel.) Aztán visszadobja a labdát. Ezt írja: „Az antiszemitizmus magyarországi központja egy olyan hírportál, amely a magyar kormány föllépése elől az Egyesült Államokba menekült, s onnan végzi gyalázatos tevékenységét. Ha ez a probléma megoldódna, az antiszemitizmus magyarországi erői jelentősen meggyengülnének.” Orbán elvárja a kongresszus tagjaitól, hassanak oda, hogy „megszűnhessenek Magyarországon az Egyesült Államokból támogatott antiszemita provokációk”.

Idézet vége, levegővétel... Orbán kérése, hogy az Egyesült Államok tegye lehetetlenné a szóban forgó hírportál működését – jogos. Ellenben olyan látszatot kelteni, hogy az itteni antiszemiták voltaképpen Amerikának köszönhetik a létüket – hazugság. Azt állítani, hogy az „antiszemitizmus erőinek jelentős meggyengítéséhez” elég egyetlen honlapot kiiktatni – szánalmas. A szokásos vircsaft: eltolni a felelősséget jó messzire, a tengeren is túlra.

Ahhoz, hogy tényleg sikeresen fellépjen a szélsőjobbal szemben, Orbán Viktornak először is a Fidesz–KDNP háza táján kellene rendet tennie. Még előtte pedig – a saját fejében. *(A szerk.)*

Vélemény

A szikra

A Matolcsy-féle robbanómotort belendítő szikra lenne Orbán tíz pontja? Kriván Bence szkeptikus. **→11**

Az internet pitbullja

A hatalom fegyverévé válik a betarthatatlan törvény – írja Hargitai Miklós. **→11**

Két anyanyelv, két agy, tovább őrzött szellemi frissesség

Mintha két agyat használnának – ez a két anyanyelvűeket vizsgáló kutatás eredménye. E szerencsés emberek még az időskori szellemi leépülés ellen is védettebbek. **→16**

Hivataluk ellen fordultak a volt munkaügyi felügyelők

Egy évre előre megszabott bírságbevételi terv, közbeszerzés-kompatibilis büntetési nemek – de két munkaügyi felügyelőnek elege lett a korruptnak gondolt gyakorlatból. **→7**

ADÓSSÁGBAN IS A RANGSOR ÉLÉN

A belvárosban még kevésbé, de kijjebb már a barcelonai utcaképen is látszik a válság – írja kiküldött munkatársunk a katalán fővárosból. Spanyolország leggazdagabb tartománya az adósok rangsorát is vezeti, a megszorító intézkedések listája egyre hosszabb. **→8**

FOTÓ: REUTERS – ALBERT GEA

9 770133 175036 12155